

PFAS-förorenade områden

Länsstyrelsens arbete med kartläggning
och inventering

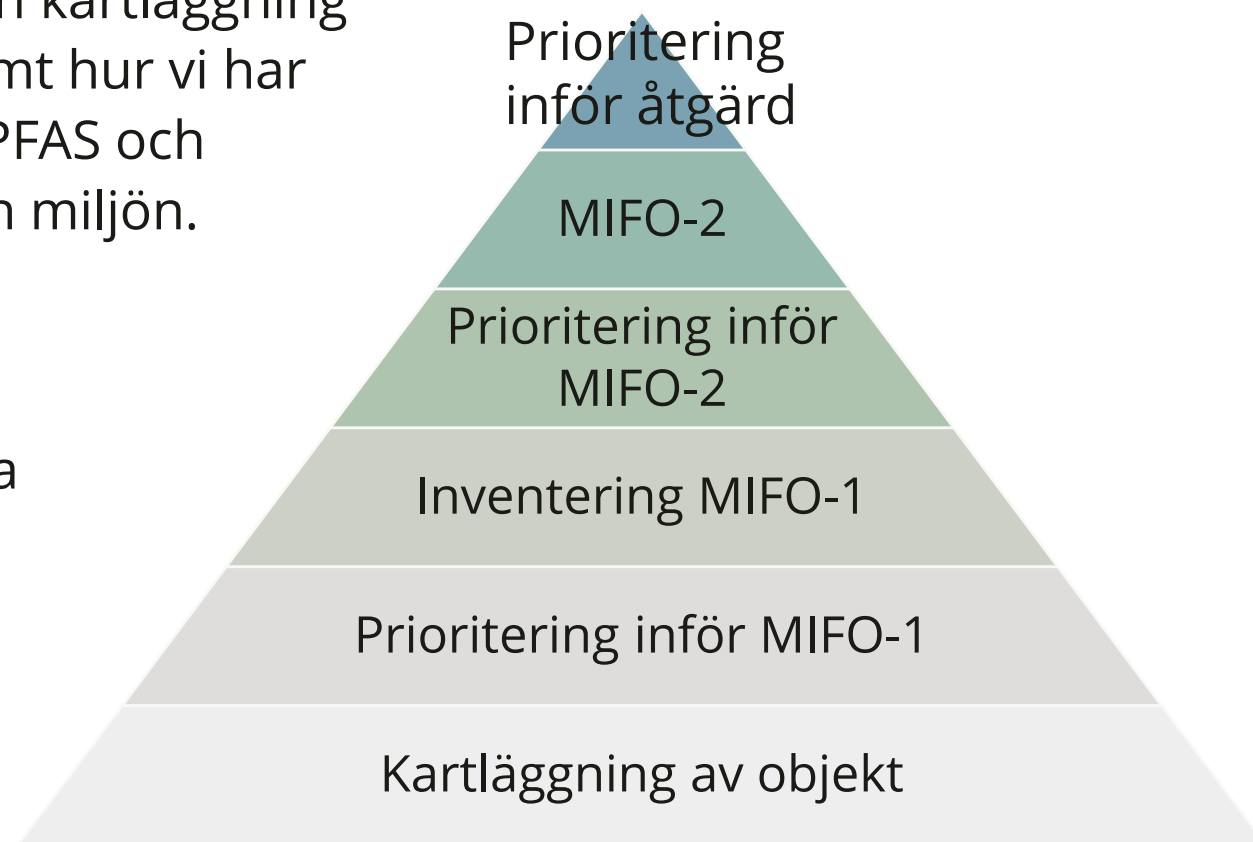

Länsstyrelsen
Stockholm

Länsstyrelsens uppdrag

- Arbeta med övervakning, inventering och kartläggning av områden som förorenats av PFAS, samt hur vi har arbetat med att minska spridningen av PFAS och deras påverkan på människors hälsa och miljön.
- Hur gör vi?
- **EBH-stödet** - Länsstyrelsernas nationella databas för potentiellt och konstaterade förorenade områden
 - område = objekt

Kartläggning av PFAS-förorenade områden

- Kartlagt EBH-objekt sedan 2023
 - Utgått från Naturvårdsverkets branschlista

Naturvårdsverkets branschlista

Bransch	Branschkommentar	BKL	Branschspecifika föroreningar mark	Övriga kommentarer	Andra relaterade föroreningar mark
Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkeri		3	Alifatiska kolväten (Hexan, Oktan), PAH (Antracen, Naftalen, Benso(a)pyren)		* Alifatiska kolväten (bl.a. glykol, MTBE) * Aromatiska kolväten * Bromerade flamskyddsmedel (bl.a. PBDE) * Kylarvätska * Köldmedier * Lösningsmedel (klorerade) * Metaller (Al, Cd, Cr, Cu, Hg, Pb, Zn) * OAH * Petroleumprodukter (bl.a. bensin, drivmedel, olja) * PAH * PCB * PCT * Spolarvätska * Syror (bl.a. batterisyra) * Högfluorerade ämnen (PFAS)
Brandstation		2	Högfluorerade ämnen (PFAS)		
Brandövningsplats	Övningsplats för släcknings- och räddningsarbete där tändvätska använts. Avgörande för föroreningsgraden är hur mycket, när och vilka brandskum som använts.	2	Högfluorerade ämnen (PFAS)	Tändvätska i form av bl.a. bensin och reabensin har använts på oskyddad mark.	* Alifatiska kolväten * Aromatiska kolväten * Bromerade flamskyddsmedel (bl.a. PBDE) * Dioxiner och dioxinlika föreningar * Ftalater * Metaller (As, Cd, Cr, Hg, Ni, Pb, Zn) * PAH * PCB * Petroleumprodukter (bl.a. bensin, diesel, reabensin) * VOC

Kartläggning av PFAS-förorenade områden

- Länsstyrelsen har kartlagt EBH-objekt sedan 2023
 - Utgått från Naturvårdsverkets branschlista
- Exempel på branscher Länsstyrelsen kartlagt:
 - Brandstationer
 - Brandövningsplatser
 - Avfallsanläggningar och deponier
 - Flygplatser
- Kartlagt hittills cirka 1350 EBH-objekt
 - Potentiell PFAS-förorening – 1100 EBH-objekt

Kartläggningsprocessen

- Steg 1: Valt bransch utifrån Naturvårdsverkets branschlista där PFAS kan förekomma.
- Steg 2: Från EBH-stödet laddat ner en Excel-fil med alla objekt inom vald bransch.
- Steg 3: För respektive objekt besvara frågorna:
 - På vilket sätt misstänks PFAS ha funnits i verksamheten?
 - Finns analysresultat som tyder på PFAS-förorening?
 - Verksamhet efter 1950? Hur lång verksamhetstid efter 1950?

Kartläggningsprocessen, forts.

- Steg 4: Uppdatera EBH-stödet
 - Alla kartlagda objekt - Tagg "*Genomgången potentiell PFAS*"
 - Alla objekt där potentiell PFAS misstänks – Tagg "*Potentiell förorening PFAS*"

Inventering enligt Mifo fas 1

Uppgiftsinsamling bl.a. genom kart- och arkivstudier, platsbesök och intervjuer

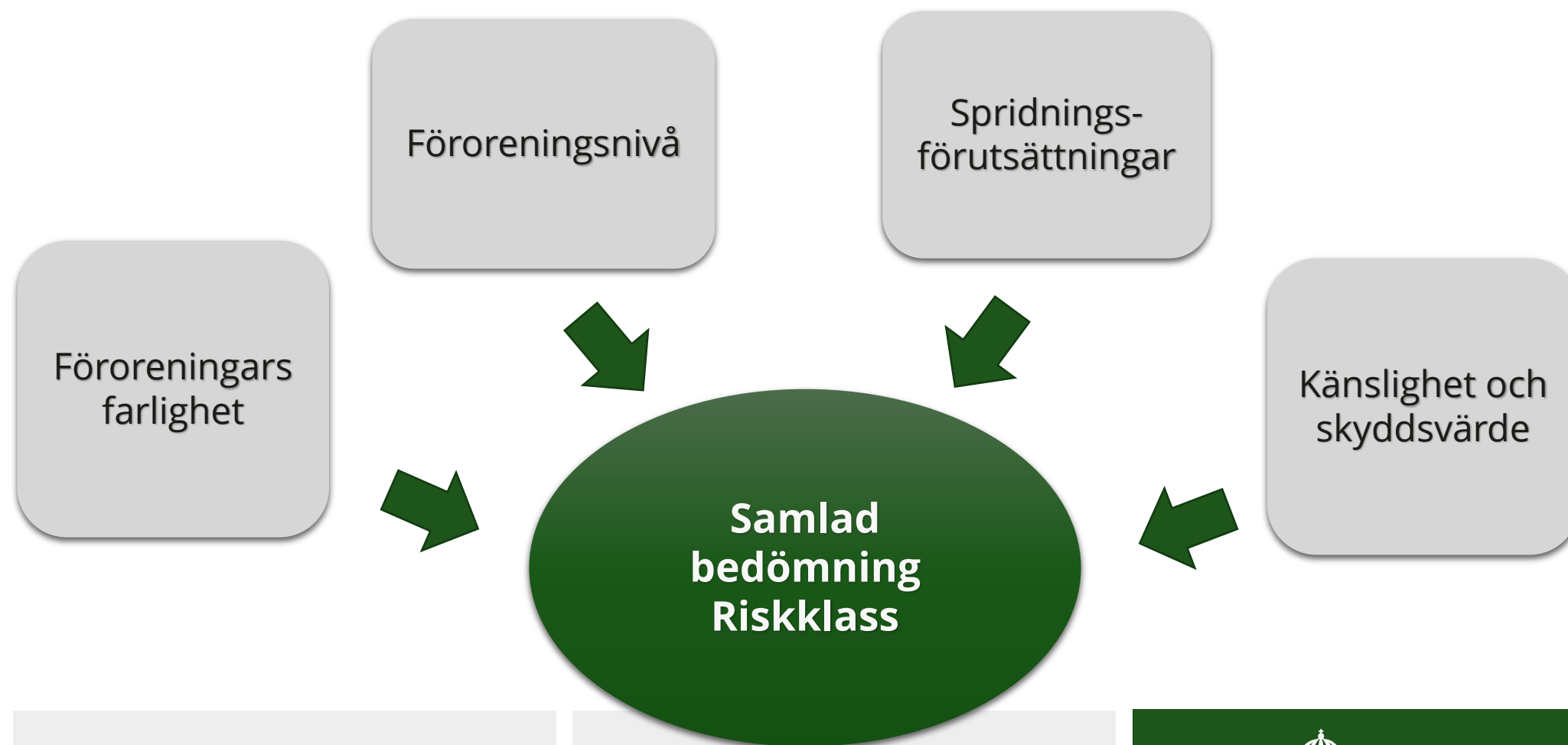
→ Sammanställning, utvärdering och riskklass.

Inventeringsprocessen

Riskklass 1: Mycket stor risk
Riskklass 2: Stor risk
Riskklass 3: Måttlig risk
Riskklass 4: Liten risk

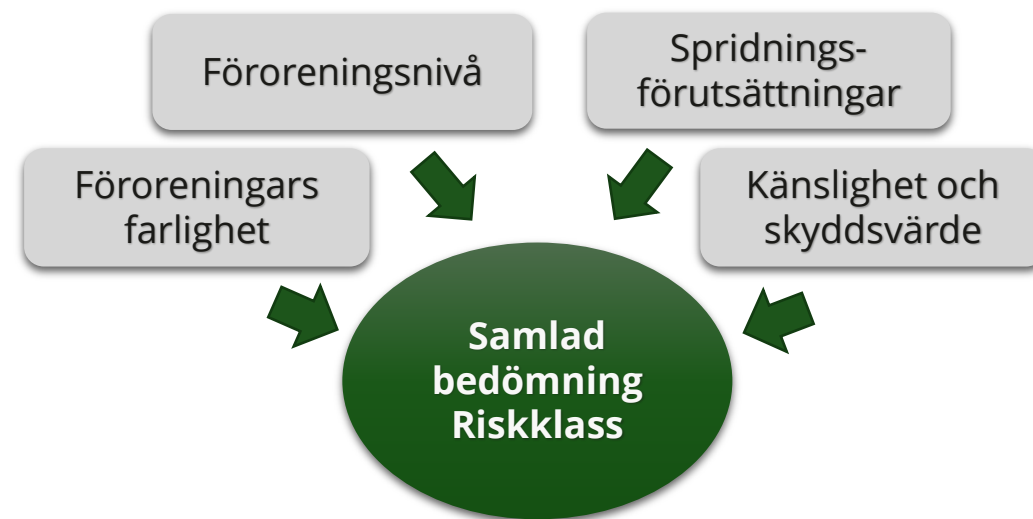

Inventeringsprocessen

Frågor som vi ställer oss när vi inventerar för PFAS

- Verksamhetstid efter 1950 (ungefärligt antal år)?
- Produktion (produkt, mängd och om möjligt årtal för produkter)?
- Kemikalier hanterade där PFAS har/misstänkts har ingått?
- Brand dokumenterad på objektet?
- Förekomst av sprinklersystem/brandövningar?
- Närhet till jordbruksmark, bostäder, vattenskyddsområde, dricksvattentäkt, skyddad natur m.m.?
- Saneringar genomförda (typ av åtgärd, omfattning, årtal, motiv)?

Riskklass: ?

Kartläggning och inventering

Resultat och lärdomar:

- Vi har många potentiellt PFAS förorenade områden i länet
- Vi har inventerat ca 70 objekt som har fått uppdaterad riskklassats utifrån PFAS
- Samverkan viktigt
- Riskklassningen ger oss en prioritering till vidare utredningar för att minska spridningen av PFAS och deras påverkan på människors hälsa och miljö

Tack

Länsstyrelsen
Stockholm